

Xi og Putin samler vennerne – Trump splitter Vesten

Over tre dage samler præsident Xi Jinping i Kina en række ledere fra autokratiske lande, der samlet står stadig stærkere over for Vesten

Symbolpolitikken er enorm. Antallet af såkaldte "photo opportunities" i kinesiske Tianjin mandag og tirsdag samt i Beijing onsdag vil langt overgå de faktiske beslutninger.

Men manglen på offentliggjorte beslutninger skal omverdenen – og det vil sig især den vestlige omverden – ikke lade sig narre af. Målt på både antallet af mennesker og andel af den globale økonomi er det store lande i en magtfuld blok, der rykker tættere sammen. Mens USA for fuld kraft splitter Europa og resten af Vesten.

I Tianjin samler præsident Xi Jinping i to dage en snes magtfulde ledere fra flere af verdens største økonomier. Deres fælles udgangspunkt er vilje til at trods Vesten som bestemmende for strukturerne i den globale verdensorden.

Billedmulighederne kommer især onsdag, hvor Kina med en storstilet militærparade fejrer 80-året for sejren i Anden Verdenskrig.

Præsident Xi Jinping vil på æretribunen være flankeret af Ruslands præsident Putin, af Nordkoreas diktator, Kim Jong-un, og af præsident Masoud Peshkian fra præstestyrret i Iran. Dermed er alle Ruslands tætte allierede i invasionen i Ukraine repræsenterede.

I alt 26 stats- og regeringschefer vil overvære, at Kina lader mange tusinde kamptropper marchere over Tiananmen Square og fremviser Kinas nyeste våbentechnologi.

Ifølge itagtagere ventes det bl.a. at blive et nyt ballistisk missil, der i kinesiske medier kaldes Guam-dræberen, fordi mellemdistancemissiler kan ramme den amerikanske Stillehavsbase. Nye droner, nye kamfly og nye missilsystemer til luftforsvar ventes også at være med i paraden.

Premierminister Robert Fico, Slovakiet, er den eneste repræsentant for de 27 EU-lande. Fra resten af Europa kommer kun Aleksandar Vucic, præsident i EU-ansøgerlandet Serbien.

Militærparaden onsdag kan derfor kun tolkes som en udstrakt langemand – for nu at beskrive det pønt – fra Kina og det såkaldte globale syd til Vesten. Især hvis lederne fra Rusland, Kina og Nordkorea i Beijing holder et fælles topmøde, vil det være et signal om en ændret verdensorden.

I juni sidste år underskrev Rusland og Nordkorea en ny sikkerhedsaftale, da Putin var på besøg i Pyongyang, og forbindelserne er intensiverede med nordkoreansk støtte i form af både materiel og soldater til den delvise besættelse af Ukraine.

Nordkoreas forbindelse til Beijing er derimod kølet, men der er forventning til, at det kan ændres med Kim Jong-Uns første deltagelse i en multinational begivenhed i flere år.

Et billede, som man i Vestens hovedstæder ikke bryder sig om. Indiens premierminister, Narendra Modi, smilende og flankeret af præsident Vladimir Putin, Rusland, og Kinas præsident, Xi Jinping, på vej mod et forstærket samarbejde. Foto: Suo Takekuma

“

Premierminister Robert Fico, Slovakiet, er den eneste repræsentant for de 27 EU-lande. Fra resten af Europa kommer kun Aleksandar Vucic, præsident i EU-ansøgerlandet Serbien

Præsident Xis ønskedrøm er at få Narendra Modi, Indiens premierminister, med på scenen til billederne, der vil gå verden rundt.

Men det tyder intet på. Indien melder sig traditionelt ikke ensidigt ind i en alliance, men vil gerne have flest mulige venner. Det vil være alt for tydeligt et tegn på at vælge side, hvis Modi stiller sig op sammen med Putin og Xi foran en lind strøm af avancerede kinesiske våben.

Men mandag opfyldte Modi et andet stort kinesisk ønske og deltog i en større forbrødringsseance med præsident Xi. Efter mange år med væbnede grænsestridigheder mellem de to store lande er det Modis første besøg i Kina i syv år.

Det er det officielle segl på tættere samarbejde mellem Kina og Indien, der begge gerne vil være den førende magt i Asien og er indbyrdes konkurrenter – men også indser, at de har meget at bruge hinanden til. Indien har behov for avanceret kinesisk teknologi til at blive en industriel stormagt, men Kina ser Indien som det eneste store marked for kinesiske forbrugsvarer, der kan vokse.

Mødet mellem Modi og Xi skete på første-dagen af mødet i Shanghai Cooperation Organisation (SCO), en kinesisk initieret gruppering, der år for år vokser sig større og gerne – ligesom Brics, også med Kina, Rusland og Indien blandt medlemmerne – vil tale på det globale syds vegne.

Præsident Putin tilhører i den sammenhæng også det globale syd – i realiteten de fleste lande uden for Vesten – og han fik en tilsvarende varm velkomst af præsident Xi.

Hver især taler de to præsidenter om en ændring af verdensordenen. I deres favor,

men uden direkte at nævne USA eller andre lande i Vesten.

“Vi skal drage fordel af det megastore marked – for at forbedre niveauet af handels- og investeringsfremme,” sagde Xi Jinping ved åbningen.

Præsident Putin svarede igen, og sagde, at Xi planer indeholder, at man kan lægge “det politiske og socioøkonomiske grundlag for dannelsen af et nyt system af stabilitet og sikkerhed i Eurasien”.

Putin taler om brug af “ægte multilateralisme” med anvendelsen af national valuta til gensidige betalinger.

Alttså en underminering af dollaren som verdens reservevaluta. Parallelt med en bred underminering af Vesten, hvor Xi kræver en “Tige og ordnet multipolarisering af verden, inkluderende økonomisk globalisering og fremme opbygningen af et mere retfærdigt og rimeligt globalt styringssystem”.

Landene i SCO har meget at have selvtilliden i. Ikke bare er verdens to folkerigeste lande, Indien og Kina med hver ca. 1,4 mia. indbyggere, med i samarbejdet, men tilsammen tegner landene sig for ca. 40 pct. af den globale befolkning samt for 25-30 pct. af værdien af det globale bnp. I nominelle tal er det ca. 24,6 trillioner dollar og i købekraft, purchasing power parity, ca. 82 billioner dollar.

Hvad gør Vesten imens?

Trump straffer Indien med en told på 50 pct. – halvdelen, 25 pct., er fordi inderne er storkøber af russisk råolie – og alene derfor må Indien se mod øst. USA er i europæisk optik blevet partneren, man aldrig ved, hvor man har. Stabilitet er blevet en sjælden vare på de globale hylder.